

**Esošās situācijas izpēte jauktas apbūves, ražošanas un
centra apbūves teritorijās un neapbūvēto zemesgabalu
identificēšana Rīgas pilsētā**

METODIKA

SIA Grupa93

2012

Saturs

IEVADS	3
1. DATU PAMATNE	4
2. ZONĒJUMA KLASIFIKĀCIJA	4
2.1. NEAPBŪVĒTA ZEMESGABALA NOTEIKŠANAS KRITĒRIJI	6
2.2. DEGRADĒTAS TERITORIJAS	6
2.3. KOMERCDARBĪBAS OBJEKTU APBŪVE UN JAUKTAS KOMERCDARBĪBAS UN RAŽOŠANAS APBŪVE	6
3. APSEKOJAMĀS TERITORIJAS NOTEIKŠANA	6
4. APSEKOJUMA MATERIĀLU SAGATAVOŠANA	7
5. APSEKOJUMS	7
6. APSEKOJUMA REZULTĀTU DIGITALIZĒŠANA UN VEKTORIZĒŠANA.....	8
7. DATUBĀZES IZVEIDE	9

Ievads

Esošās situācijas izpēte jauktas apbūves, ražošanas un centra apbūves teritorijās un neapbūvēto zemesgabalu identificēšana Rīgas pilsētā, izņemot Rīgas brīvostas teritoriju un Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritoriju ir veikta pēc Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pasūtījuma.

Izpētes mērķi:

Rīgas pilsētas teritorijas esošās izmantošanas plāna (2004.g.) atjaunošana saskaņā ar Ministru kabineta 20.06.2006. noteikumos Nr.496 „Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas noteikšanas un maiņas kārtība” noteiktiem kodiem, pieņemtiem teritorijas izmantošanas veidiem, precizējot teritoriju esošo izmantošanu ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas un Rīgas brīvostas robežām.

Uzdevumi:

- Izstrādāt metodoloģiju veicamajiem uzdevumiem.
- Precizēt neapbūvētās teritorijas un to robežas.
- Precizēt teritorijas esošo izmantošanu, nosakot esošo lietošanas mērķi un atzīmējot to ar attiecīgu nekustamā īpašuma lietošanas mērķa kodu.

Izpētes sagatavošanai izmantoti sekojoši materiāli:

- Rīgas domes saistošie noteikumi Nr.34, kartes vektordatu formātā
- Vektordatu slāņi:
 - kadastra aktuālie dati uz darba uzsākšanas brīdi
 - ēkas un būves no Rīgas datubāzes (Ģeomātikas pārvalde)
 - ielu vektordati ar nosaukumiem no Rīgis datubāzes,
 - Adresācijas datubāze no Rīgis.
- Aerofoto 2007.gada 1:2000
- Topogrāfija – 2003.g.

1. Datu pamatne

Esošās situācijas kartogrāfisks attēlojums sastāv no diviem galvenajiem datu slāņiem:

- kartogrāfiskās pamatnes, ko veido topogrāfiskā pamatne vai ortofoto pamatne, kas kartogrāfiski reprezentē dabā esošo situāciju;
- zonējuma slāņa, kurā attēlots esošās situācijas zonējums. Zonējuma slānis tiek veidots no kadastra datu pamatnes.

Katrai kadastra vienībai atbilst vismaz viena esošās situācijas zonējuma vienība. Ja kadastra vienības ietvaros nepieciešams attēlot vairākas esošās situācijas zonas, kadastra vienība kartogrāfiski tiek dalīta sīkāk. Tādējādi esošās situācijas zonējuma slānis pilsētas teritorijā veido vienlaidus zonējuma mozaīku, ievērojot topoloģijas pamatprincipus, atsevišķām zonējuma vienībām nepārklājoties un veidojot kopīgu robežu.

2. Zonējuma klasifikācija

Zonējuma klasifikācijas kategorijas ir veidotas pēc VZD lietotās NĪLM klasifikācijas:

Grupās nosaukums	NĪLM	Nosaukums
	kods	
Lauksaimniecības zeme	0101	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība
Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	0201	Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība
	0202	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu
Ūdens objektu zeme	0301	Publiskie ūdeņi
Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	0501	Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa
	0502	Pagaidu atļautā zemes izmantošana sakņu dārziem
	0503	Sportam un atpūtai aprīkotās dabas teritorijas
Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	0601	Individuālo dzīvojamo māju apbūve
Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	0701	Vienstāva un divstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve
	0702	Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve
	0703	Sešu līdz sešpadsmit stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve
	0704	Septiņpadsmit un vairāk stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve

Komercdarbības objektu apbūves zeme	0801	Komercdarbības objektu apbūve
Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	0901	Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve
	0902	Ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūve
	0903	Valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu apbūve
	0904	Ārzemju diplomātisko dienestu, starptautisko sabiedrisko organizāciju pārstāvniecību ēku apbūve
	0905	Reliģisko organizāciju ēku apbūve
	0906	Valsts aizsardzības nozīmes objektu, drošības, policija, ugunsdzēsības un glābšanas, robežsardzes un soda izciešanas iestāžu apbūve
	0907	Kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve
	0908	Pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve
Ražošanas objektu apbūves zeme	1001	Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
	1002	Noliktavu apbūve
Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	1101	Zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā
	1102	Lidlauku apbūve
	1103	Dzelzceļa staciju, autoostu, civilo lidostu un upju ostu apbūve
	1104	Transporta līdzekļu garāžu apbūve
	1105	Atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas
	1106	Daudzstāvu autostāvvietu apbūve
	1107	Jūras ostas un jūras ostu terminālu apbūve
Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	1201	Ar maģistrālajām elektropārvades un sakaru līnijām un maģistrālajiem naftas, naftas produktu, ķīmisko produktu, gāzes un ūdens cauruļvadiem saistīto būvju, ūdens ņemšanas un notekūdeņu attīrīšanas būvju apbūve
	1202	Upju un kanālu, ūdens uzkrāšanas, ūdens regulēšanas un krastu nostiprināšanas būvju apbūve
Jauktas izmantošanas	J	Jauktas komercapbūves un ražošanas apbūves teritorijas
Degradētas	D	Grausti, nenosakāma sākotnējā, izmantošana, utt.

Veicot apsekojumu dabā, konkrētajam zemes gabalam vai tā daļai tiek piemeklēta atbilstoša klasifikācijas kategorija, vadoties pēc zemesgabala pašreizējās izmantošanas.

Gadījumos, kad zemesgabalam ir vairākas izmantošanas, kartogrāfiskajā attēlojumā tās tiek attiecīgi sadalītas vairākās zonās, un katrai no tām tiek piešķirts attiecīgās izmantošanas kods.

Gadījumos, kad vairākas izmantošanas ir koncentrētas zemesgabala nedalāmā daļā (piemēram, atsevišķas ēkas ietvaros), kartogrāfiski tiek attēlota galvenā zemesgabala vai tā daļas izmantošana, papildus izmantošanas fiksējot datubāzē.

2.1. Neapbūvēta zemesgabala noteikšanas kritēriji

Par neapbūvētu zemesgabalu **uzskata** zemesgabalu vai tā daļu, kurš neatbilst nevienai no esošās situācijas klasifikācijas kategorijām ar apbūvi – teritorijas bez funkcionālas apbūves, mežsaimniecībā izmantota zeme, lauksaimniecībā izmantota zeme, dabas pamatnes teritorijas, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, publiskos ūdeņus.

Par neapbūvētiem zemesgabaliem **neuzskata** labiekārtotas dabas pamatnes teritorijas, namu iekšpagalmus (tikai Padomju Savienības laikā būvētajos mikrorajonos), daudzdzīvokļu namu pagalmus.

Apsekojuma ietvaros tiek fiksētas visas neapbūvētas zemes gabala un apbūvēto zemes gabalu daļas, ja kopējā zemes gabala platība ir lielāka vai vienāda ar 1 ha.

2.2. Degradētas teritorijas

Par degradētu teritoriju uzskata funkcionāli neizmantotu, pamestu vai graustu teritoriju. Ja iespējams, degradētai teritorijai piešķir zonējuma kategoriju, pamatojoties uz tās bijušo izmantošanu (graustiem); ja tas nav iespējams (gruveši, pamesti būvlaukumi), degradētai teritorijai piešķir arī neapbūvēta zemesgabala statusu. Tādejādi degradētas teritorijas statuss veido pārejas stadiju starp funkcionāli izmantotu teritoriju un neapbūvētu teritoriju.

2.3. Komercdarbības objektu apbūve un Jauktas komercdarbības un ražošanas apbūve

Par komercdarbības objektu apbūves teritorijām uzskata tādas teritorijas, kurās ir monofunkcionāla izmantošana komercdarbībai. Tās ir teritorijās, kurās nenotiek nekāda veida papildus izmantošana. Jauktas komercdarbības un ražošanas apbūve ir teritorija, kurā līdzās komercdarbībai pastāv arī ražošanas funkcija.

Zemes gabala funkcionālā izmantošana tiek noteikta apsekojuma laikā, novērtējot reālo zemes gabala izmantošanu. Jauktas komercdarbības un ražošanas apbūves teritorijām tiek piešķirts apzīmējuma kods „J”.

3. Apsekojamās teritorijas noteikšana

No Rīgas teritorijas plānojuma plānotās situācijas datu slāņa tiek atlasīti Centru apbūves, Jauktas dzīvojamās apbūves, Jauktas ražošanas apbūves un Ražošanas apbūves atribūtu slāņi. Iegūtās teritorijas tiek apvienotas kopējos (bez atsevišķiem atribūtiem) poligonos. Iegūtie poligoni tiek

salīdzināti ar kadastra datu slāni, un vietās, kur ir atšķirīga zonējuma un kadastra konfigurācija, palielināti pa ārējo konkrētā zonējumā ietverto kadastra gabala robežu. Tādējādi tiek iegūta apsekojamā teritorija, kura atbilst iepriekš definētajiem zonējumiem un tajos esošajiem un daļēji esošajiem zemesgabaliem.

4. Apsekojuma materiālu sagatavošana

Apsekojuma materiāls ir kartogrāfiska planšetes izdrukā ar pamatinformāciju, uz kuras apsekojuma veicējs atzīmē dabā iegūto informāciju.

Apsekojuma materiāla pamatinformācija ir:

- apsekojamās teritorijas robeža;
- kadastra robežas;
- ēku kadastra robežas;
- adresācija un vienkāršota topogrāfiskā pamatne.

Izdrukas mērogs ir no 1:2 000 līdz 1:5 000.

5. Apsekojums

Apsekojuma veicējs pirms apsekojuma veikšanas kartogrāfiski iepazīstas ar apsekojamo teritoriju, izstrādā apsekošanas maršrutu tā, lai teritorijas apsekošanā tiktu iekļauti visi apsekojamajā teritorijā esošie kadastra gabali.

Dabā apsekojuma veicējs apskata katru zemesgabalu individuāli un fiksē:

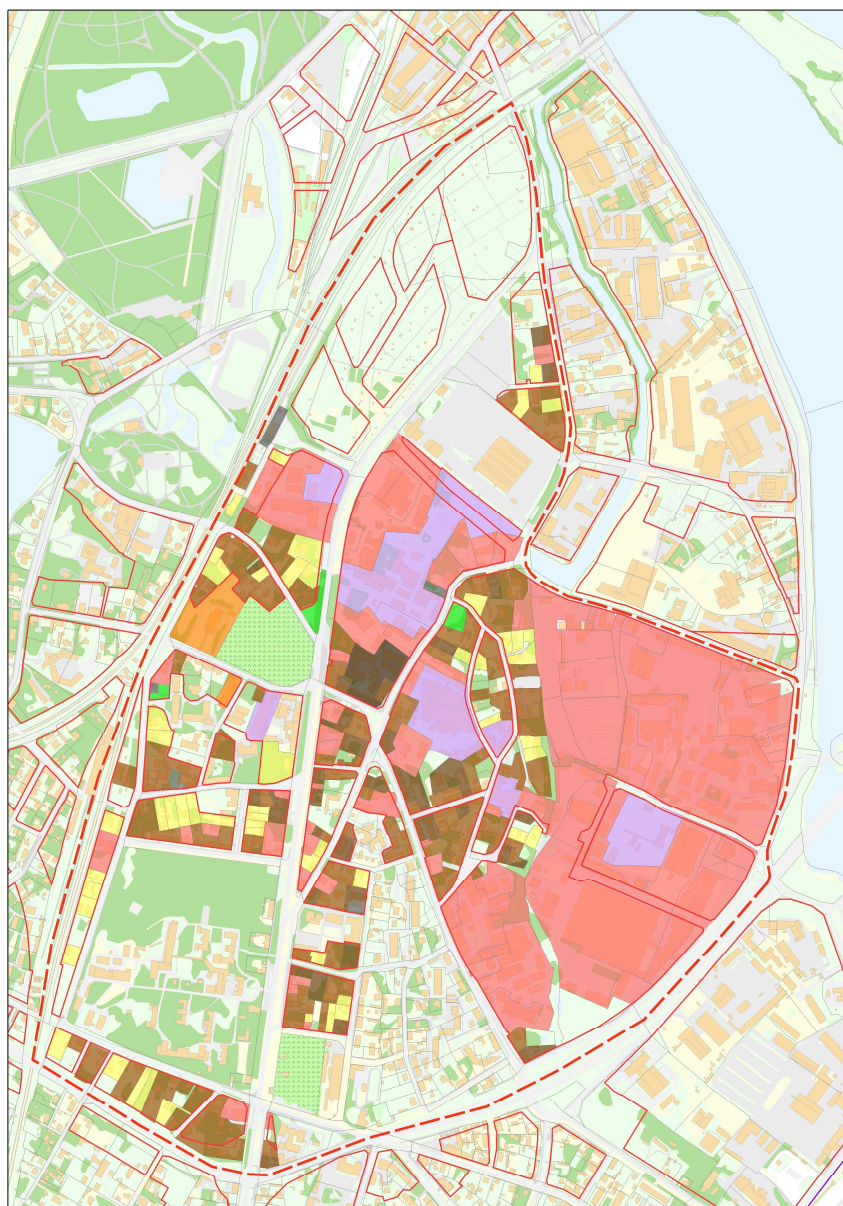
- vai zemesgabals ir apbūvēts;
- vai zemesgabals ir degradēts;
- zemesgabala lietojumu pēc nekustamo īpašumu lietošanas mērķu klasifikācijas.

Ja zemesgabalam tiek fiksēti vairāki lietojuma veidi, tie tiek fiksēti, sadalot zemesgabalu sīkāk un norādot katrai zemesgabala daļai atbilstošo izmantošanu. Ja vairāki lietojumi tiek fiksēti vienai ēkai, tiek norādīta primārā, sekundārā, terciārā utt. izmantošana, klasificējot pēc procentuālā izmantojuma. Iegūtā informācija tiek fiksēta uz planšetes, ierakstot konkrētā zemesgabala kontūrā: neapbūvēta zemesgabala kodu; degradēta zemesgabala kodu, zemesgabala lietojuma kodu(us) pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācijas.

6. Apsekojuma rezultātu digitalizēšana un vektorizēšana

Apsekojuma laikā iegūtā informācija tiek digitalizēta pēc ģeogrāfiskā principa. Zemes gabalam esošās situācijas zonējuma slānī tiek piemeklēta attiecīgā zemes gabala apsekojuma planšetē un datubāzē ievadīta apsekojuma laikā fiksētā informācija (1.attēls). Ja apsekojumā ir fiksēta nepieciešamība zemesgabalu sadalīt sīkākās vienībās, tas tiek darīts par pamatu izmantojot topogrāfiskajā plānā vai ortofoto materiālā piemeklētās zonu dabiskās robežas.

1. attēls Apstrādātā apsekojuma laikā iegūtā informācija (pilotteritorijas piemērs)

7. Datubāzes izveide

Apsekojuma laikā iegūtā informācija tiek strukturēta ģeodatu bāzē (1.attēls). Ģeodatu bāze sastāv no zemesgabalu ģeometrijas (poligonu) informācijas, zemesgabala identifikatora – kadastra numura un esošās situācijas informācijas laukiem. Zemesgabalu ģeometrija un identifikators tiek pārņemti no kadastra datu slāņa, esošās situācijas informācijas lauki tiek veidoti pēc principa:

1. četri esošās situācijas zonējuma lauki;
 - a. NILM_1
 - b. NILM_2
 - c. NILM_3
 - d. NILM_4
2. degradētas teritorijas kategorijas lauks;
3. neapbūvēta zemesgabala kategorijas lauks;
4. piezīmju lauks.

Esošās situācijas zonējuma lauki (NILM_1, NILM_2, NILM_3, NILM4) satur informāciju par primāro (NILM_1), sekundāro (NILM_2) utt. zemes izmantošanu (zonējuma klasifikāciju). Degradētas teritorijas kategorijas lauks – informāciju, vai zemesgabals tiek atzīts par degradētu teritoriju, neapbūvēta zemesgabala kategorijas lauks – vai zemesgabals tiek atdzīts par neapbūvētu.

Piezīmju lauks satur papildus informāciju par zemesgabalu.

2.attēls Ģeodatu bāzes paraugs (pilotteritorijas piemērs)

num	Kadastra Nr	NILM 1	NILM 2	NILM 3	NILM 4	Degradēta teritorija	Neapbūvēta teritorija
530009	1000530009	701	0	0	0		
532019	1000532019	601	0	0	0		
530135	1000530135	601	0	0	0		
540069	1000540069	702	0	0	0		
540018	1000540018	703	0	0	0		
540134	1000540134	701	0	0	0		
540067	1000540067	601	0	0	0	D	
540053	1000540053	902	0	0	0		
542016	1000542016	703	0	0	0		
540058	1000540058	801	0	0	0		
540051	1000540051	701	0	0	0		
540156	1000540156	702	801	0	0		
540144	1000540144	801	0	0	0		
540120	1000540120	702	801	0	0		
540057	1000540057	701	0	0	0		
540064	1000540064	701	0	0	0		
540116	1000540116	601	0	0	0		
542002	1000542002	801	0	0	0		
540071	1000540071	701	0	0	0		
540065	1000540065	701	0	0	0		
540059	1000540059	701	0	0	0		
540068	1000540068	801	0	0	0		
540072	1000540072	702	0	0	0		
540020	1000540020	701	801	0	0		
540070	1000540070	801	701	0	0		
540097	1000540097	601	0	0	0		
500281	1000500281	801	0	0	0		
500089	1000500089	801	0	0	0		
502045	1000502045	801	0	0	0		
500026	1000500026	801	0	0	0		
500091	1000500091	801	0	0	0		
500085	1000500085	801	0	0	0		
530001	1000530001	701	0	0	0	D	
530008	1000530008	701	0	0	0		
530279	1000530279	702	0	0	0		
532053	1000532053	701	0	0	0		
530005	1000530005	601	0	0	0	D	N
530002	1000530002	701	0	0	0		
530010	1000530010	701	0	0	0		
530006	1000530006	501	0	0	0		
530003	1000530003	701	0	0	0		

Record: 0 Show: All Selected Records (0 out of 343 Selected) Options